

GYERMEKKORTÖRTÉNET

(Speciálkollégium)

A kurzus célja

A kurzus áttekintést nyújt a gyermekkortörténeti kutatások korábbi és legújabb nemzetközi és hazai eredményeiről, főbb témaköreiről és új törekvéseiről. A művelődés- és neveléstörténet, valamint a társadalomtörténet részterületeként értelmezett témát a lehető legszélesebb, sokszempontú elemzésnek vetjük alá, vizsgálódásainkhoz felhasználva az írott és ikonografikus, valamint tárgyi és szóbeli forrásokat is.

A kurzus tematikája

1. A neveléstörténet helye a tudományok rendszerében. Neveléstörténeti források és kutatási lehetőségek. A gyermekkortörténet forrásai és az eddigi (magyar és nemzetközi) kutatások vázlatos áttekintése.
2. A gyermekkortörténet főbb fogalmai: gyermekkép és gyermekfelfogás; gyermekstátusz és tanulói szerep; életkori szakaszolás; fekete pedagógia stb.
3. Gyermekkor az ókori Kelet államaiban.
4. Görög és római gyermekség-történet.
5. A középkor kettős gyermekfelfogása.
6. Gyermeki lét az iszlámban.
7. Humanisták a gyermekekről.
8. Gyerekek a kora újkori Magyarországon.
9. A felvilágosodás gyermekképe.
10. Gyermek, gyermeknevelő intézmények, gyermekvédelem a 19. században.
11. A reformpedagógiák gyermekképe; a gyermektanulmányi mozgalom.
12. Gyermekfelfogások, gyermeki jogok a 20. században.
13. Gyermekkép, gyermeki élet az 1950-es évek Magyarországon.
14. A világ gyermekei a 21. század elején: esélyek és problémák.

Követelmények

A kurzus *gyakorlati jeggyel* zárul. Ennek feltétele:

- Bibliográfiai apparátussal alátámasztott referátum készítése valamely – a tematikában jelzett – témáról.
- Aktív tanórai munka; bekapcsolódás a forráselemzésbe.

Irodalom

- A gyermek. História 1997/5-6. tematikus szám
A gyermek. Műhely 1999. tematikus szám
Kéri Katalin (szerk.): Távoli tájak, ismeretlen gyerekek. JPTE TI, Pécs, 1997.
Kéri Katalin: Nevelésügy a középkori iszlámban. Iskolakultúra Könyvek 16., Pécs, 2002.
Péter Katalin (szerk.): Gyermek a kora újkori Magyarországon. MTA-TTI, Budapest, 1996.
Pukánszky Béla (szerk.): Két évszázad gyermekei – a tizenkilencedik-huszedik század gyermekkorának története. Eötvös J. K., Budapest, 2003.
Pukánszky Béla-Vajda Zsuzsa (szerk.): A gyermekkor története. Eötvös K., Budapest, 1998.
Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki K., Budapest, 2001.
Shahar, Sulamith: Gyermek a középkorban. Osiris, Budapest, 2000.
Szabolcs Éva: Tartalomelemzés a gyermekortörténet kutatásában: Gyermekkép Magyarországon, 1868-1890. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.
Vág Ottó: A kisgyermeknevelés története. Magyar Óvodapedagógiai Egyesület, Miskolc, 1993.

valamint további könyvek és cikkek, megbeszélés szerint, magyar és idegen nyelven.

Továbbá lásd az alábbi honlapot: <http://nostromo.pte.hu/~carry>

Pécs, 2004. szeptember 10.

Ambrusné dr. Kéri Katalin
mb. tanszékvezető, egyetemi docens
PTE-BTK Nev.tud. Intézet, B/127-es szoba
kerikata@ajk.pte.hu
Fogadó óra: **csütörtök 12-13** között és
előzetes megbeszélés szerint egyéb időpontokban is!
Telefon: **06-70-2552502** (mobil)
06-72-503-600/4366